

[Socialministeren.]

en Undtagelse i § 1, Punkt 2 under Stykke 3. Dernæst er det fastsat, at Kontrakten først skal oprettes efter Prøvetiden.

Med Hensyn til Handelsvirksomheder findes Bestemmelserne i Kapitel II, der ogsaa medtager Banker, Sparekasser, Forsikringsselskaber og Revisionsinstitutter. Det er jo særlig indenfor Handelen, der sondres mellem de Tilfælde, hvor der skal oprettes egentlig Lærekontrakt, og de Tilfælde, hvor der skal oprettes en Arbejdskontrakt, og endelig de Tilfælde, hvor der slet ikke skal oprettes Kontrakt. Dette er nærmere udviklet i § 2, og Undtagelserne findes i Stk. 3, Punkt 1—4, hvortil jeg tør hen-vise. I de Tilfælde, hvor der ikke oprettes egentlig Lærekontrakt, vil der, hvis Faget efter Socialministerens Opfattelse efter Samraad med Ministeren for Handel og Industri skønnes at være et Fag, hvor der overhovedet bør oprettes Kontrakt, kunne oprettes en skriftlig Kontrakt under Hensyn til Forretningens Beskaffenhed, saaledes som det nærmere angives i § 7.

I Kapitel III, Fællesbestemmelserne, er der særlig Grund til at henlede Opmærksomheden paa § 4, hvor man har søgt at indskrænke den i visse Fag nu alt for lange Læretid ved en Bestemmelse om, at Socialministeren efter Samraad med Ministeren for Handel og Industri og efter Forhandling med de faglige Hovedorganisationer hvert 3die Aar fastsætter den for hvert enkelt Fag gældende Maksimumslæretid, der for intet Fag maa overstige 4 Aar, idet dog, hvor faglige Hensyn taler derfor og begge Hovedorganisationer har givet Tilslutning dertil, Læretiden kan udstrækkes 1 Aar ud over den almindelige Grænse.

§ 5 indeholder ogsaa nye Bestemmelser, idet man har søgt at undgaa den nu mange Steder stedfindende Udbytning af Lærlinge i de sidste Læreaar. Det er fastsat, at det ved Kontrakten nøjagtigt skal bestemmes, paa hvilke økonomiske Vilkaar Lærlingen skal arbejde, og samtidig skal det Beløb fastsættes, der eventuelt skal fradrages i Tilfælde af, at han faar Kost og Logi hos Læremesteren. Men saa tilføjes det, at Lærlingelønnen skal, saafremt Læretiden er 4 Aar, i det sidste Aar af denne, og saafremt Læretiden undtagelsesvis er 5 Aar, i de 2 sidste Aar af denne udgøre „en procentvis Del af de udlærte Arbejders Aarsløn ved fuld Beskæftigelse indenfor vedkommende Fag“. Og ser man nærmere efter i § 5, vil man se, paa hvilken Maade dette er tænkt gennemført i Praxis, idet Ministeren hvert 3die Aar efter Forhandling med Or-

ganisationerne skal fastsætte de forskellige Procenter og de Fradrag, der vil være at foretage i Lærlingelønnen, naar Lærlingen enten gaar i egentlig Dagskole eller faar Kost og Logi hos Læremesteren. Men i Lighed med, hvad der f. Eks. er Tilfældet for Sygekasserne, har jeg her indført den Bestemmelse, at forinden den endelige Fastsættelse af Procentsatserne skal Socialministeren forhandle herom med et Udvalg paa 8 Medlemmer, som vælges med Halvdelen af hvert af Rigsdagens Ting efter Reglerne for Forholdstalsvalg.

For visse særlige Tilfælde er der fastsat Undtagelser i de følgende Stykker, men Hovedformaalet er altsaa at sikre, at Lærlingen i den sidste Tid, før han er udlært, faar en nogenlunde passende Løn.

I § 6 findes der ogsaa en ny Bestemmelse at Betydning. Medens tidligere Forslag, i hvert Tilfælde Forslag, der blev fremsat af daværende Socialminister Borgbjerg, dels indeholdt Bestemmelser, der tilsigtede en generel Begrænsning af Lærlingentalet, dels Bestemmelser, der tilsigtede at begrænse Lærlingentalet for den enkelte Virksomhed efter dennes Art og Størrelse, er jeg i mit Forslag gaaet en anden Vej, idet jeg synes, at det tidligere Forslag i og for sig var irrationelt. For det første synes jeg, at det er meget farligt i Tider som disse at indføre en generel Begrænsning af Lærlingetilførslen i et eller andet Fag. Det er saa svært for de unge at komme ind nogen Steder i Forvejen. For det andet synes jeg, at man overfor den enkelte Virksomhed ikke kan lægge Vægten paa dens Art eller Størrelse, thi den Omstændighed, at en Virksomhed er stor, betyder jo ikke, at Lærlinge ikke kan blive lige saa godt uddannet dér som i en mindre; det kommer an paa, hvem man har til at uddanne dem. Derfor er jeg gaaet en anden Vej, idet jeg foreslaar i § 6, at

„Lærlingenævnet kan, saafremt det finder, at en Virksomheds Forhold er til Hinder for, at en forsvarlig Oplæring af Lærlingen kan finde Sted i Virksomheden, nægte at godkende Kontrakter om Antagelse af Lærlinge i Virksomheden. Godkendelsen kan dog kun nægtes, hvis der indenfor det Flertal, der har stemt derfor, findes mindst een Arbejdsgiverrepræsentant og een Arbejderrepræsentant.“

Denne Bestemmelse er særlig foranlediget ved Henvendelser fra Mestres Side, ogsaa fra Oldermænd, dog ikke fra Hr. Oldermann Claus Olsen, og den er naturligvis foranlediget ved, at man indenfor visse Fag er klar over, at der findes enkelte